

*Leegstaande gebouwen,  
spookhuizen van de toekomst?*

**HUIS  
TE  
KOOPT!**



Twee keer per jaar organiseert de NVM, de Nederlandse Vereniging van Makelaars en Taxateurs in onroerende goederen, Open-Huizen-Dagen. Dé ideale gelegenheid voor woningzoekenden om zich te oriënteren op de huizenmarkt. Wat staat te koop of te huur? Reïncarnatietherapeute Marianne Notschaele-den Boer bezocht tijdens zo'n informatiedag meerdere woongelegenheden. Paranormaalgevoelig als zij is, ontmoette ze in enkele leegstaande appartementen niet-stoffelijke bewoners en energieën die daar nog 'huis houden'. Het spookt niet alleen in verlaten kasteelruïnes op het platteland, maar ook gewoon in de stad!

*Tekst: Marianne Notschaele-den Boer*

Ik woon in het buitengebied van een Brabants dorp. In een prachtig huis, midden in een bosrijke omgeving. Tot grote tevredenheid. Al meer dan twintig jaar. Toch vroeg mijn partner zich laatst af of we niet eens moesten gaan verhuizen. Tijd voor verandering. Waarnaartoe, naar wat voor type huis? De Open-Huizen-Dag kwam als geroepen. Konden we samen kijken naar wat beschikbaar was. Eén specifieke trend in makelaarsland sprak ons aan: nieuw te realiseren woonruimtes in oude, karakteristieke gebouwen.

## Leegstand doorbreken

Opvallende grote, leegstaande gebouwen gaan niet langer tegen de vlakke. Projectontwikkelaars slopen minder, ze 'transformeren'. Dat wil zeggen: opmerkelijke leegstaande panden - vaak gebouwd in de jaren dertig en veertig van de vorige eeuw - worden getransformeerd tot 'toonaangevende, royale luxe appartementen'. Digitale presentaties en papieren brochures van makelaars zien er mooi uit. Bouwprojecten met welluidende namen (met veel ae's en ck's voor een chic tintje) schieten als paddenstoelen uit de grond. Van bijzondere panden op gewilde locaties, waaraan voor de gemeenschap goede herinneringen kleven, blijven de buitenmuren intact. Inwendige kleine kamers pakken verbouwers grondig aan. Bouwvakkers doorbreken tussenmuren om plaats te maken voor moderne riante behuizing. In onbruik geraakte, historisch waardevolle gebouwen worden op deze manier attractief gemaakt voor aankomende huurders en kopers, omdat nu een interessante mix ontstaat tussen perfecte locatie, magnifieke architectonische uitstraling aan de buitenkant en nieuwbouw binnenin. Dankzij zulke renovaties krijgen verouderde leegstaande scholencomplexen en verkommerde gesloten verpleeg- en zorginstellingen (en andere in verval geraakte publieke monumenten) een tweede leven. Verhuizen naar een ruim fonkelnieuw onderkomen in zo'n historisch pand, prima plan. Ik raakte geïnteresseerd.

## Sigarenlucht

Deze Open-Huizen-Dag besloten we nuttig te besteden door meerdere woningen op één dag te bekijken. De eerste etagewo-

ning die te koop stond, was twintig jaar geleden gerealiseerd in een kolossaal wit gebouw met twee zijvleugels, gelegen in een klein stadspark in Breda. Waar het indrukwekkende bouwwerk oorspronkelijk voor had gediend, was me onduidelijk. Aan de buitenkant zag het er in elk geval geweldig uit. De beschikbare woonruimte op de begane grond stond sinds een half jaar leeg. Het was te koop omdat de hoogbejaarde eigenaar inmiddels in een verpleegtehuis was opgenomen. Hij zou hier niet meer terugkeren. Zijn dochter, een vriendelijke vrouw van in de vijftig, leidde ons rond. Mijn man raakte gecharmeerd van de hoeveelheid beschikbare vierkante meters woonoppervlak en de hoge ramen. Omdat meubilair ontbrak, op drie lege wandkasten na, leek het extra groot. Ik was minder enthousiast. De leegte voelde vol aan, de sfeer was somber. De bordeauxrood geverfde muren in de woonkamer hadden iets triests. In ieder vertrek rook ik zware sigaren. Mijn partner rook niets. Eén kamer, in gebruik geweest als slaapkamer, voelde bedompt aan. Bij het binnenlopen stuitte ik op een onzichtbare 'muur' van verdichte energie en dacht, 'o, de vrouw van de oude man stierf hier, drie jaar geleden'. De energie-echo van een lang en zwaar ziekbed was nog steeds voelbaar. Voorzichtig vroeg ik aan de vrouw die ons het appartement liet zien of haar vader een zware roker was geweest. Ze reageerde als door een wesp gestoken en antwoordde geïrriteerd: "Ja, hij rook dagelijks zijn geliefde sigaren. Maar dat ruik je toch niet meer? Ik heb hier wekenlang gelucht door de ramen tegen elkaar open te zetten." Ik durfde niet verder te vragen naar wat ik in de slaapkamer had waargenomen.

## Zwevende baby's

Aandachtig bekeek ik de woonkamer en open keuken. Wit verfwerk was vergeeld. Ineens trokken witgrijze bewegende energieslierten, vooral nabij het hoge plafond, mijn aandacht. Was dat rest-energie van de bejaarde ex-bewoner? Door één van de hoge ramen heen kijkend, zag ik aan de buitenzijde van het appartement van alles bewegen. Zachtgele energieslierten en wittige stoomachtige wolken draaiden rondjes, maakten cirkels. Gingen omhoog, omlaag. Restjes energie van andere vroegere bewoners uit dit gebouw? Met mijn 'derde oog' zag ik vier half doorzichtige babyhoofdjes buitelen. De transparante hoofdjes kwamen als verdichte energievormen op me af, drevan daarna >

in het luchtledige weer van me vandaan. Uh? Zielsenergie van gestorven baby's? Hier?

“Wat is dit oorspronkelijk voor een gebouw geweest? Voordat deze appartementen erin kwamen?” Het antwoord verraste me niet eens echt: “Dit was eerst een gesticht voor zwakzinnigen, daarna een tehuis voor zwangere ongehuwde meisjes, en tot aan de laatste verbouwing een verpleegtehuis voor ouden-van-dagen. Maar daar merk je niets meer van. Binnenin is alles gesloopt. Alleen de buitenmuren en de voorgevel bleven overeind.” Ja, ja, dacht ik. Voor haar gold dat zonder meer, dat ze daar niets van merkte. Toch was het in en om dit gebouw energetisch gezien hartstikke druk. Er spookte van alles rond. Heel wat zielsenergieën van voorgaande, al lang overleden bewoners hadden niet door, dat dit pand in de loop der jaren een andere (woon)bestemming had gekregen. Zielen van tientallen overledenen waren hier blijven hangen, op de plek waar ze ooit na hun dood hun lichaam waren ontstegen. Op zich niet vreemd. Volwassenen met beperkt verstandelijke vermogens (uit het voormalige zwakzinnigengesticht) en pasgeboren baby's (uit de geboortekliniek voor zwangere ongehuwde meisjes) begrijpen het lichamelijk sterven niet altijd als ze na onverwacht overlijden overgaan van de levende wereld naar die van de doden. Wisselende eigenaren van dit prachtige oude bouwwerk hadden in de loop der jaren geen aandacht besteed aan een grondige energetische reinigingsbeurt, wel aan renovatie en herbestemming.

Zo kan het gebeuren, dat voor het oog van de gemiddelde Nederlander een leegstaande woning schoon en kaal oogt, er pico bello en gemakkelijk verhuur-/verkoopbaar uitziet, maar voor gevoelige types absoluut niet aantrekkelijk is. Het overgrote deel van potentiële huurders en kopers probeert zich tijdens een huisbezichtiging voor te stellen hoe de ruimte kan worden, wanneer die hen toebehoort. Belangstellenden die hoogsensitief of paranormaalgevoelig zijn, doen - soms ongemerkt - veel meer (storende) gevoels- en sfeerindrukken op. Te koop of te huur staande woningen met zichtbaar lege vertrekken, voelen dan niet echt leeg aan. Kamers kunnen gevuld zijn met rest-energie van emotionele gebeurtenissen en van personen, of energetisch bewoond worden door entiteiten. Denk aan de sigarenlucht die ik rook, ondanks dat de bejaarde man al een half jaar ergens anders woonde; de bedrukte en verdrietige sfeer die resteerde in de slaapkamer van de etagewoning; en zielen van enkele pasgeboren overleden baby's, uit de tijd dat het gebouw de functie had van geboortekliniek voor ongehuwde zwangere meisjes.

## Oud sanatorium

We reden met de auto naar het volgende rijksmonument dat op ons bezichtigingslijstje stond: een oud sanatorium, met kapel en 'zijkvleugels' waarin de nonnen ooit woonden. Meerdere schitterende gebouwen aan de rand van Breda, gesitueerd in een natuurgebied. Het makelaarsproject - om de binnenkant van de panden uit de jaren veertig van de vorige eeuw te veranderen in splinternieuwe moderne woningen en appartementen - was maanden geleden gestart en nu in volle gang. We parkeerden onze auto en liepen naar de hoofdingang, tot aan de tijdelijke ijzeren hekken van de aannemer. Bij het naderen van de stenen

poort die eens toegang gaf tot het gehele complex, voelde ik een zware druk op mijn hart. Een dof, pijnlijk gevoel, dat toenam. Alles in mij schreeuwde 'nee, hier zou ik nooit willen wonen!' Op en om het terrein was het behalve een rommeltje door alle verbouwingswerkzaamheden, ook een complete energie-chaos! Werkelijk overal voelde ik rest-energie van zieke mensen. Mijn hart en longen deden er pijn van. De zware druk in mijn lichaam verminderde pas nadat ik me omdraaide en terugliep naar de auto. Daar pakte ik mijn smartphone.

Wat kon ik op internet vinden over dit rijksmonument, dat ik slechts van naam kende? Volgens *Wikipedia* bevond zich hier vanaf begin 1950 een groot landelijk sanatorium voor honderden tuberculosepatiënten, gerund door nonnen, die in de zijvleugels van het gebouw woonden. Toen tbc eenmaal goed met medicijnen te behandelen was, wijzigde de bestemming van het sanatorium in die van een hospitaal, met speciale 'hart- en long'(!) afdelingen. In 2007 sloot het ziekenhuis voorgoed zijn deuren. Daarna stond het leeg. Mogelijk, dat de meeste toekomstige bewoners van deze nieuw te realiseren woonruimten nergens last van hebben. Toch was voor mij als sensitieveling de onprettige hospitaalsfeer nog steeds merkbaar. Manlief vond de monumentale oude gebouwen én het natuurgroen schitterend voor ons als originele woonlocatie. Gelukkig begreep hij me, toen ik uitlegde wat ik aanvoelde op deze plek. Hij zei: “Ik voel hier niks engs, maar een familielid van me heeft hier in de jaren tachtig een openhartoperatie ondergaan. Ik kan me wel voorstellen dat het moeilijk is om dat ziekenhuisverleden van deze plaats los te laten.”

## Mistroostig

We hadden nog één ex-zorgcentrum te gaan op deze Open-Huizen-Dag. De XXL-brochure van de makelaar, met dure stoffen omslag en detailinformatie over het woonproject, verleidde ons om hier een bezoek te brengen. Inderdaad, een architectonisch fraai pand, in 1930 vormgegeven door twee architecten van naam. Tegen het stadscentrum aan van Breda, in een rustige wijk met 'jaren-dertig-huizen'. Parkeren voor de deur. Waar vind je dat nog, in de binnenstad? Een aanlokkelijke woonlocatie! In de brochure las ik dat de zorginstelling de zorg daar in 2016 stopte. Het gebouw werd voor miljoenen verkocht en kwam 'ter beschikking voor transformatie tot royale woningen en etages met een groot leef- en woonoppervlak'.

Nieuwsgierig stapten we af op dit uit bruine bakstenen opgetrokken bouwwerk, dat over twee kolossale zijvleugels beschikte. Binnen, in de entreehal, leek het alsof de vorige bewoners hals over kop vertrokken waren. Tientallen metalen brievenbussen met bewonersnamen en kamernummers erop, stonden op elkaar gestapeld. Via een lange, donkere gang kwamen we terecht in een vertrek dat als eetzaal moest hebben gediend. De weege geur van opgewarmde maaltijden kwam me tegemoet. Alleen ik rook die bedompte lucht, mijn partner rook niets bijzonders. Een makelaarsassistente presenteerde de toekomstige verbouwingsplannen aan de hand van metershoge fotopanelen. Ze zei telkens 'Je moet er wel doorheen kijken, naar de vele mogelijkheden die dit pand biedt'. Dat was een beetje moeilijk, zelfs voor mijn partner. In 2016 verbleven hier nog welgestelde



ouderen uit Breda en omstreken, die in gerieflijke privékamers verpleegd werden. Van die 'luxe' van weleer was weinig over. Overal hokkerige kamers met een klein keukenblok, een eenvoudige douche en toilet. Aan wanden op strategische punten plastic handgrepen en ijzeren steunbeugels, voor houvast van slecht ter been zijnde ouderen. Hier en daar bungelden ouderwetse lampen aan woonkamerplafonds. Op de grond resten kapotgetrokken vloerbedekking in onbestemde grauwe kleuren. Vieze lichtschakelaartouwjes en rode alarmknoppen om het personeel in geval van nood op te roepen. Vergeelde lamellen voor de ramen. Met lichtgevende tape was op vloeren en wanden aangegeven waar de aanstaande begrenzing van de nieuwbouwappartementen zou komen. Zelfs mijn man werd stil van deze trieste aanblik en sombere sfeer. Hij kreeg het koud, wilde weg uit de ruimte waar we in stonden.

## Geesten

Op datzelfde moment voelde ik een stevig frisse windvlaag om me heen. Een 'dode' trok mijn aandacht! De geest van een gestorven man probeerde contact met me te maken. 'Hij' was boos, stak een hele tirade tegen me af. Na wat 'luis-teren' begreep ik hem en zijn boosheid beter. Een oude man, eens bewoner van dit verpleegtehuis, was na zijn dood met zijn zielsenergie blijven hangen in dit gebouw 'omdat hij weigerde mee te verhuizen naar nieuwbouw.' De zorginstelling was gedane beloftes aan hem (dat hij er tot aan zijn levenseinde kon blijven wonen) niet nagekomen. Hij hoorde, net als alle andere bewoners, mee te

verhuizen naar een nieuw onderkomen. Toen hij dat te horen kreeg, maakte hij zich zo druk dat hij aan een hartstilstand overleed. Nu ventileerde hij als spokende energie richting mij alsnog zijn woede. Daarna zweefde 'hij' weg uit het kamer-tje, een lange gang in. Vervolgens kwam ik vijf minuten later de energie van een 'dood omaatje' tegen in een badkamer, in de zijvleugel van het mistroostige gebouw. Haar zielsenergie 'bleef wachten op de kleinkinderen, die maar niet kwamen'. Ik was blij toen ik weer buiten stond en de herfstlucht inademde.

Zestig procent van de te realiseren woningen van dit makelaarsproject was verkocht. Met de resterende veertig procent wilde het niet lukken. Ik vond dat niet gek. 's Avonds vond ik op internet een persbericht uit een regionaal weekblad. De zorginstelling had de vroegere bewoners versneld ondergebracht in een nieuwbouwcomplex aan de andere kant van de stad (lees: aan het gebouw kon door snelle verkoop miljoenen verdiend worden). Niet alle bewoners waren gelukkig met de grootscheepse verhuizing. Velen hoopten tot hun laatste snik te mogen blijven zitten, in de zorginstelling waar ze jaren woonden. De geest van de dode man was expres achtergebleven: 'Mij krijgen ze hier niet weg!' Dat klopte, zijn zielsenergie was er nog steeds!

## Tips

Ga jij een te koop of te huur staande woonruimte bezichtigen? Doe vooraf een stevige grondingsoefening, visualiseer een beschermend kleurtje om je heen. Ik was dat die dag vergeten. Dom van me, want zodra ik werk met cliënten houd ik

daar wél rekening mee. Op mijn vrije dag dacht ik er gewoon niet aan. Ben jij paranormaal gevoelig en kun je energetisch huizen reinigen? De markt daarvoor is groter dan je denkt. Richt je op make-laars met moeilijk verkoopbare appartementen en woningen in historische en/of monumentale panden. Werk in overvloed. Heb je recent een woning gekocht of gehuurd? Maak die energetisch schoon, liefst voordat je erin trekt. Wapper met brandende salietakken in iedere kamer, brand lavendelkaarsen et cetera. Manieren genoeg te vinden op internet. Altijd al *ghosthunter* willen worden? Entiteiten spoken niet alleen rond in ruïnes, middeleeuwse kastelen en oude bunkers uit de Tweede Wereldoorlog. Dwalende geesten die contact willen leggen met levenden, zitten overal. In leegstaande én operationele ziekenhuizen, bejaardenoorden, verpleeg- en zorginstellingen. Daar waar mensen sterven, blijven altijd wel een paar zielen achter die de weg kwijt zijn. Na deze Open-Huizen-Dag voelde ik me 'gesloopt'. Thuisgekomen nam ik een warm bad en visualiseerde ik mijn aura schoon van opgedane plakken-de rest-energieën, die ik niet wenste te behouden.

Toen ik afgelopen weekend naar de boekpresentatie ging van *Zeker Weten... er is leven na de dood* - die gehouden werd in een fijn aanvoelend zorgcentrum voor spirituele mensen - draaide ik uit voorzorg een energiekleurtje om me heen. Energie van anderen, dood en levend, bleef zo netjes op afstand. En onze verhuisplannen? Die zijn veranderd in verbouwingsplannen. De plek waarop ik nu zit, is heerlijk 'schoon' en rustgevend.

*In verband met privacy-waarborging zijn geen expliciete zorgcentra genoemd.* •